

KAN KANSERLERİNDE ÖMÜR UZATAN GELİŞMELER

Bir kemik iliği kanseri tipi olan multipl myelom'un tedavisindeki gelişmeler, umut verici. Yeni ilaçlar sayesinde hastalıkla daha iyi savaşıyor ve hastaların sağkalım süresi uzuyor

Haber: **Tülin Açıkbaz**

Amerika'nın New Orleans eyaletinde gerçekleşen 55. Amerikan Hematoloji Derneği Kongresi'ne tüm dünyadan 20 bin doktor katıldı. Hematoloji hastalıklarının tanı ve tedavisindeki son gelişmelerin konuşulduğu kongrede, Türk doktorlar da hazır bulundu. Biz de uzmanlara, kan hastalıklarını ve kanserlerini inceleyen bilim dalı hematolojiyle ilgili son araştırmaları sorduk.

Türk Hematoloji Derneği Başkanı Prof. Dr. Teoman Soysal, gelişmeleri şu sözlerle özetledi: "Hematolojide bazen ezber bozan düzeyde gelişmeler oluyor. Bu yıl da onlardan biriydi. Artık neredeyse kişiselleştirilmiş tedavi adını

Prof. Dr. Teoman Soysal

alacak düzeyde olan ama şimdilik hedefe yönelik diye adlandırdığımız tedaviler gündemde.

"Hematolog çok ama çalışma alanı kısıtlı"

Türkiye'de hastalara hizmet verecek hematolog sayısının yeterli olduğunu söyleyen Soysal, uygun klinik ortam konusunda sıkıntılar bulunduğunu söylüyor: "Uygun ortam sağlanırsa, hastalık Türkiye'de de iyi tedavi edilebilir. Uygun ortamdan kastettiğim; mevcut klinik, uygun ek personeller, laboratuvar, patoloj, biyokimyasal ve genetik tetkiklerin yapılabilmesini sağlayacak imkanlar."

"ARTIK GENÇ YAŞLARDA DA GÖRÜLÜYOR"

Uluslararası Myelom Vakfı Başkanı Dr. Brain Druie, hastalığın seyri hakkında bilgi verdi: "Miyelomun görüldüğü yaş aralığı ortalama 60 civarındaydı. Şimdilerde daha genç yaşlarda da ortaya çıkıyor. Bu nedenle tanı da yaşın kaç olduğunu artık önemsemiyoruz. Geçmişte oldukça sınırlı ilacın olduğunu, bunların da az iş gördüğünü ve yaşamı çok fazla uzatmadığını söyleyebiliriz. 1980-1990'larda yüksek doz terapi ve kök hücre nakli uygulamalarıyla hastalarda sağkalımda anlamlı gelişme görüldü."

Dr. Brain Druie

"TÜRKİYE'DE ÖNCE UCUZ SONRA PAHALI İLAÇLAR KULLANILIYOR"

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hematoloji Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Meral Beksaç, kemik iliğinden başlayan bir kan kanseri türü olan multiple myelom'un tedavisiyle ilgili Türkiye'de yaşanan sıkıntılara değindi: "Myelom'u artık daha erken tedavi ediyoruz. Hastalıkları erken tanıyıp vücuda zarar vermeden, dirençli değilken tedavi etmek yönünde yeni bir kavram ortaya çıktı. Örneğin 'lenalidomid' etken maddeli ilaç, yan etki profili açısından daha önceki örneklerine göre çok daha kolay kullanılabilen bir hap. Enjeksiyon şeklinde verilmiyor. Kan değerlerini fazla düşürmüyor, günlük yaşantınızı belki biraz halsizlik dışında çok fazla etkilemiyor."

"Türkiye'de önce ucuz ilaçlar kullanılıyor"

Türkiye'de maalesef 'pahalı ilaçları baştan kullanmayalım, önce ucuzu tercih edelim, maliyeti yüksek ilaçları daha sonra verelim' anlayışı var. Fakat ucuz ilaçlarla tedavi edilen hastaların ölüm

Prof. Dr. Meral Beksaç

nedenlerinden biri de bu. Yeni ilaçlar devreye girdikten sonra tedavide çok büyük ilerleme sağlandı. Maliyeti düşük ilaçların kullanımı devam ettikçe böbrek yetmezliği ortaya çıkıyor, hasta diyalize giriyor, kan ihtiyacı oluyor, sık sık enfeksiyon kapıyor. Bunlar da maliyet getiriyor. Siz hastayı baştan iyi tedavi ederseniz o zaman daha akılcıca bir yatırım yapmış olursunuz. Batı ülkeleri, hastalığın başlangıcında bu pahalı ilaçları kullanıyor. Biz de ortak aklı kullanırsak iyi olur" dedi.

KEMİK İLİĞİ BAĞIŞINDA SON DURUM

"Kordon kanı bankasıyla ilgili çalışmalarımız var. Biz kişinin kendi kordonunu saklamak yerine doğum sırasındaki kordonu bağış olarak alıp, ileride ihtiyacı olacak kişiler için hazırlıyoruz. Şu anda Ankara Üniversitesi'nde 900 üniteye yakın kordon kanı var. Bunları erişkinlere daha kolay uygulayabilmek için çoğaltmaya çalışıyoruz. Bize gönüllü olmak için çok sayıda başvuran kişi var ama SGK sağlıklı insanlara yapılacak çalışmaları üstlenmek istemiyor. "Bu Sağlık Bakanlığı'nın görevi" diyor ve bence haklı. Bakanlık da böyle büyük bir projeyi hayata geçirmekte çok zorlandı. Çünkü bilişim teknolojilerinden çok fazla yararlanılıyor. Çok iyi çalışan laboratuvarlar gerekiyor. Yurt dışında doku bankalarının finansal özgürlüğü var. Bizse her bir hasta için ayrı izin almak zorundayız. Onay geliyor ama bazen hasta için geç kalınıyor."